

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت جهاد کشاورزی

سازمان حفاظت محیط زیست - سازمان برنامه و بودجه کشور

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۴/۶/۲۷ به پیشنهاد سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و سایر دستگاه‌های اجرایی مرتبط و به استناد جزء (۱) بند (ث) ماده (۲۲) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳، آیین‌نامه اجرایی جزء یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی جزء (۱) بند (ث) ماده (۲۲) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران
(موضوع ارزش‌گذاری منابع محیط زیستی، تعیین هزینه خسارات محیط زیستی و نحوه تخصیص آن)

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست.

۲- ارزش‌گذاری اقتصادی منابع محیط زیستی: فرایند برآورد ارزش پولی منابع محیط زیستی از طریق تعیین ارزش خدمات و کارکردهای آن منبع یا بوم سازگان.

۳- بوم سازگان (اکوسیستم): مجموعه‌ای پویا از عناصر زنده از قبیل جوامع گیاهی، جانوری و ریزجانداران و محیط غیرزنده مرتبط با آنها که در تعامل متقابل هستند.

۴- خدمات بوم سازگان: سهم بوم سازگان (اکوسیستم) در منافع که در اقتصاد و سایر فعالیت‌های انسانی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۵- خسارت‌های محیط زیستی: هرگونه آسیب مستقیم یا غیرمستقیم به منابع محیط زیستی که باعث تهی‌سازی یا تخریب منابع و یا برهم خوردن تعادل و تغییر در اجزای بوم سازگان شود.

۶- تعیین هزینه خسارت‌های محیط زیستی: مجموعه‌ای از روش‌های محاسبه که در فرایند تعیین ارزش پولی انواع خسارت محیط زیستی بر مبنای ارزش‌های اقتصادی منابع محیط زیستی به کار می‌رود.

مهر و امضاء
۱۴۰۴/۶/۲۷
رئیس هیئت وزیران

ستاد وزارت نفت
سیستم یکپارچه اتوماسیون اداری
شماره نامه: ۳۴۲۴۷
تاریخ ثبت: ۱۴۰۴/۶/۲۷

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۱۱۴۳۶

شماره ..... / ت ۶۴۵۹۷ هـ

تاریخ .....
۱۴۰۴ / ۷ / ۳

۷- طرح محیط زیستی: طرح‌های مصوب قانونی برای حفاظت، احیاء و بهره‌برداری پایدار از

منابع طبیعی و محیط زیست.

ماده ۲- سازمان مکلف است با بهره‌گیری از رویکرد خدمات بوم سازگان و استفاده از الگو (مدل) ها و روش‌های معتبر کمی‌سازی و ارزش‌گذاری مکانی، مورد تأیید چهارچوب سیستم حسابداری محیط زیستی - اقتصادی سازمان ملل متحد - اتحادیه اروپا (SEEA EEA)، از قبیل الگوی (مدل) اینوست، روش‌های بازاری، هزینه جایگزین، هزینه اجتناب شده، هزینه سفر و انتقال منفعت، ارزش‌های اقتصادی منابع محیط زیستی کشور را برحسب واحد پول ملی به صورت سالانه محاسبه و با تعیین سطوح دسترسی در تارنمای رسمی اطلاع‌رسانی سازمان درج نماید.

ماده ۳- سازمان مکلف است حسب مورد با همکاری دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶، هزینه خسارت‌های محیط زیستی را براساس تطابق ارزش‌های اقتصادی منابع محیط زیستی پیش و پس از وقوع خسارت (کسر ارزش‌های اقتصادی منابع محیط زیستی محاسبه شده پس از وقوع خسارت از ارزش‌های اقتصادی منابع محیط زیستی موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه)، تعیین نماید.

ماده ۴- هزینه خسارت‌های محیط زیستی تعیین شده طبق قوانین و مقررات مربوط حسب مورد به حساب سازمان و وزارت جهاد کشاورزی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود.

تبصره ۱- دستگاه‌های اجرایی موضوع بند (پ) ماده (۱) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ مکلفند مطابق مقررات مربوط در مبادله موافقتنامه‌ها، اعتبارات لازم برای جبران خسارت‌ها و هزینه‌های محیط زیستی را پیش‌بینی و پرداخت نمایند.

تبصره ۲- سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است درآمد موضوع جزء (۱) بند (ث) ماده (۲۲) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ را در قالب ردیف درآمد- هزینه حسب مورد براساس پیشنهاد سازمان و وزارت جهاد کشاورزی در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید.

ماده ۵- سازمان مکلف است در سقف منابع اعتباری تخصیص یافته، مفاد این آیین‌نامه را

اجرایی نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۱۱۴۳۶

شماره ثبت ۶۴۵۹۷

تاریخ

۱۴۰۴ / ۷ / ۱۳

ماده ۶- صد در صد درآمدهای حاصل از اجرای این آیین نامه به پیشنهاد سازمان و وزارت جهاد کشاورزی و تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور در قوانین بودجه سنواتی پیش بینی و برای طرح های محیط زیستی با اولویت احیاء و بازسازی عرصه های تخریب شده با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱ اختصاص می یابد.

ماده ۷- کلیه قوانین و مقررات مربوط به تعیین هزینه خسارت های محیط زیستی کماکان به قوت خود باقی است.

محمد خا عارف
وزیر «مت»
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، معاونت های رئیس جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.
(۲۰۲۷۴۳۱۹)